

Pregled stavova sudske prakse sudova najviše instance u Bosni i Hercegovini<sup>1</sup>  
od jula do septembra 2026. godine

➤ Građansko materijalno pravo

| Oblast                                      | Deskriptor(i)                   | Stav sudske prakse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Naziv suda i broj predmeta                                             |
|---------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <b>Obligaciono pravo</b>                    |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                        |
| Obligacioni odnosi<br><br>Prestanak obaveze | Zastarjelost                    | Tok zastare potraživanja između bračnih drugova je zaustavljen za vrijeme dok brak pravno postoji (zastoj potraživanja), što znači da ne teče ni za vrijeme od prekida faktičke zajednice života i rada supružnika do prestanka braka razvodom.                                                                                                                                                                                                                                             | Vrhovni sud Federacije BiH<br><br><a href="#">41 0 P 102637 26 Rev</a> |
| Obligacioni odnosi                          | Solidarna odgovornost           | U ugovornom odnosu glavnog izvođača i podizvođača radova radnik podizvođača koji je pretrpio štetu nije treća osoba u smislu odredbe člana 207. ZOO.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Vrhovni sud Federacije BiH<br><br><a href="#">33 1 P 005954 26 Rev</a> |
| Odgovornost za štetu                        | Objektivna odgovornost za štetu | Okolnost što glavni izvođač građevinskih radova u trenutku štetnog događaja nije lično obavljao opasnu djelatnost na gradilištu niti je vlasnik opasne stvari koja je uzrok štete, sama po sebi ga ne oslobađa odštetne odgovornosti, kao što ga te odgovornosti ne oslobađa ni činjenica da je za radove angažovao podizvođača i sa njim ugovorio obavezu da će ovaj osigurati sigurnost rada svojih radnika, ukoliko je i sam imao obavezu osiguranja sigurnih uslova rada na gradilištu. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><br><a href="#">33 1 P 005954 26 Rev</a> |

<sup>1</sup> Stavove sudske prakse i sudske odluke navedene u dokumentu možete naći na Portalu sudske prakse koji je dostupan na linku <https://sudskapraksa.pravosudje.ba/>. Portalu takođe možete pristupiti i preko internet stranica sudova najviše instance u Bosni i Hercegovini, odnosno internet stranice Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine.

## OGRANIČENO

|                       |                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                     |
|-----------------------|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Odgovornost za štetu  | Subjektivna odgovornost za štetu | Propisana odgovornost radnika za štetu prouzrokovanu poslodavcu ne obuhvata običnu nepažnju radnika, već samo namjeru ili grubu nepažnju. Namjera prouzrokovanja štete podrazumijeva radnju činjenja ili propuštanja, radnika u vršenju svojih radnih zadataka ili poslova sa ciljem nanošenja štete svom poslodavcu. Krajnja nepažnja predstavlja oblik nepažnje osobe koja zanemaruje osnovnu pažnju i dužnost koju bi upotrijebio svaki prosječan čovjek koji obavlja te poslove, a u konkretnom slučaju to bi bio svaki prosječni radnik prodavač u vršenju svojih dužnosti. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">27 0 Rs 056339 26 Rev</a> |
| Ugovori               | Ugovor o poklonu                 | Kada u ugovoru o poklonu poklonodavac izražava zahvalnost tuženom kao sinu na dotadašnjoj pažnji, te da očekuje da će brigu i pažnju nastaviti i dalje, takva izjava ne čini taj ugovor teretnim, već predstavlja samo formulaciju zakonske obaveze sina da brine o roditelju.                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">51 0 P 214276 26 Rev</a>  |
| Zaključivanje ugovora | Predugovor                       | Okolnost da predugovor o prodaji stana, pored sastojaka glavnog ugovora, sadrži odredbu kojom su se stranke obavezale da će se zaključiti glavni ugovor nakon što prodavac izvrši etažiranje stambene zgrade, ne oduzima tom predugovoru pravni karakter glavnog ugovora o prodaji.                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">43 0 P 249138 26 Rev</a>  |
| Raskid ugovora        | Raskid ugovora                   | Kada ispunjenje obaveze u određenom roku predstavlja bitan sastojak ugovora, pa dužnik ne ispuni obavezu u tom roku, ugovor se raskida po samom zakonu, pa bi eventualna sudska odluka o utvrđenju da je ugovor raskinut imala samo deklaratorno, a ne konstitutivno dejstvo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">43 0 P 249138 26 Rev</a>  |
| Obligacioni odnosi    | Solidarna odgovornost            | Samo u situaciji da je dokazan propust zdravstvene ustanove kao i drugih ustanova koje su učestvovala u liječenju, primjenjuje se odredba člana 206. stav 3. ZOO i mogla bi svaka ustanova biti obavezana na naknadu cjelokupne štete, i to samo ako se ne mogu utvrditi udjeli štetnika u nastaloj šteti. To znači da u situaciji kada se mogu utvrditi udjeli štetnika u nastaloj šteti, svaki štetnik je dužan naknaditi samo onaj dio štete koji je prouzročio.                                                                                                              | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">17 0 P 113115 26 Rev</a>  |
| Prestanak obaveze     | Zastarjelost                     | Kada se pismena potvrda o priznanju duga dužnika odnosi na potraživanje koje je u jednom dijelu zastarjelo, onda se ta izjava u tom dijelu cijeni kao odricanje od zastarjelosti, dok se za preostali dio potraživanja ima primjeniti pravilo o prekidu zastarjevanja. Novi rok zastarjevanja za cjelokupno potraživanje počinje teći prvi dan nakon pismenog priznanja duga.                                                                                                                                                                                                    | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">18 0 P 058618 26 Rev</a>  |

## OGRANIČENO

|                                             |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                       |
|---------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Raskid ugovora                              | Raskid ugovora                        | Kriv je za raskid ugovora naručilac koji je samovoljno i bez znanja tuženog izvođača uveo u gradilište drugog izvođača radi izvođenja istih radova ugovorenih sa tuženim, iako mu prethodno nije dopustio da otkloni eventualni nedostatak radova i za to mu odredi primjeren rok, niti je dokazao da izvršeni posao ima nedostatak zbog koga je djelo neupotrebljivo. Stoga u tom slučaju naručilac ne može osnovano zahtijevati da mu izvođač plati razliku u visini cijene radova izvedenih od strane drugog izvođača nakon raskida ugovora, kao i da mu plati iznos u visini vrijednosti radova radi otklanjanja nedostatka posla. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">32 0 Ps 213921 26 Rev 2</a> |
| <b>Radno pravo</b>                          |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                       |
| Zaključivanje ugovora o radu                | Probni rad                            | Poslodavac ne zloupotrebljava pravo na probni rad, ako je sa radnikom, koji je u ugovorenom periodu probnog rada negativno ocijenjen, usmeno dogovorio nastavak probnog rada u dodatnom periodu, koji nije duži od šest mjeseci, kako bi tom radniku omogućio više vremena da savlada zahtijevane poslove radnog mjesta na kome je zaposlen, jer je takav usmeni dogovor bio u interesu tog radnika.                                                                                                                                                                                                                                   | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">65 0 Rs 856492 26 Rev</a>   |
| <b>Stvarno pravo</b>                        |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                       |
| Sticanje vlasništva na osnovu pravnog posla | Zaštita povjerenja u zemljišne knjige | Zabilježba ugovora u C listu zemljišne knjige, sama po sebi, ne stvara pravo vlasništva niti zamjenjuje zahtjev za upis prava vlasništva na osnovu ugovora. Zabilježbom se knjižna prava ne mogu sticati, mijenjati ili gubiti, niti zabilježba, u pravilu, sprječava mogućnost raspolaganja knjižnim pravom (izuzev ukoliko se npr. radi o zabrani otuđenja i opterećenja).                                                                                                                                                                                                                                                           | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">39 0 P 073287 26 Rev</a>    |
| <b>Zaštita od diskriminacije</b>            |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                       |
| Tužbe za zaštitu od diskriminacije          | Tužba za utvrđivanje diskriminacije   | Nematerijalna šteta u slučaju diskriminacije treba se zasnivati na principima djelotvornosti, proporcionalnosti te individualne i opšte prevencije. Pri odmjeravanju visine naknade nematerijalne štete treba voditi računa o svim objektivnim i subjektivnim okolnostima pojedinog slučaja, a naročito o obliku diskriminacije, vrsti diskriminatorne radnje, posljedicama prouzrokovanim diskriminacijom, stepenu krivice diskriminatora, ranjivosti žrtve, statusu učinioca diskriminacije i njegovom ekonomskom stanju.                                                                                                            | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">58 0 Rs 269200 26 Rev</a>   |

## OGRAIČENO

|                           |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                     |
|---------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Zaštita od diskriminacije | Zabrana diskriminacije | Okolnost da izvršni postupak radi vraćanja radnika na rad još uvijek traje, sama po sebi, radnjama poslodavca kojima se sprječava ili otežava izvršenje ne oduzima karakter viktimizacije, jer se ista, između ostalog, može sastojati i u odbijanju reintegracije radnog odnosa i radnih prava radnika nakon donošenja pravomoćne presude o poništenju odluke o otkazu ugovora o radu i utvrđenju mobinga. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">58 O Rs 269200 26 Rev</a> |
|---------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|

### ➤ Građansko procesno pravo

| Oblast                   | Deskriptor(i)               | Stav sudske prakse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Naziv suda i broj predmeta                                            |
|--------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <b>Parnični postupak</b> |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                       |
| Dokazi                   | Vještaci                    | Uvrštavanje u dokazni materijal i ocjenjivanje međusobno proturječnih nalaza i mišljenja dva vještaka iste oblasti, određenih na iste okolnosti, suprotno zakonskoj odredbi da vještačenje obavlja jedan vještak, predstavlja procesnu nepravilnost koju je, nakon prethodnog ukidanja prvostepene presude, dužan otkloniti drugostepeni sud određivanjem koje se od tih vještačenja ima smatrati jedinim procesno relevantnim vještačenjem u postupku.                                                                                                                                                                 | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">41 O P 088755 26 Rev</a>    |
| Tužba                    | Preinaka tužbe              | Drugostepeni sud nepravilno odbijanje preinake tužbe od strane prvostepenog suda, u pravilu, mora sankcionisati ukidanjem prvostepene presude. Izuzetno, ukoliko se ispune procesne pretpostavke za zabranu dvostrukog ukidanja prvostepene presude, drugostepeni sud na raspravi preuzima ovlaštenja prvostepenog suda, pa tako i ovlaštenje da odluči o dopuštenosti preinake tužbe i da, za slučaj njene dopuštenosti, odluči o preinačenom tužbenom zahtjevu, iako takav tužbeni zahtjev zbog nepravilne odluke prvostepenog suda o dopuštenosti preinake nije bio predmet odlučivanja od strane prvostepenog suda. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">30 O P 067266 26 Rev</a>    |
| Sudske odluke            | Presuda na osnovu priznanja | Priznanje tužbenog zahtjeva ne može služiti kao procesno sredstvo za sprečavanje preinake zahtjeva, jer sud mora omogućiti tužitelju da raspravlja u redovnom postupku i očituje se o priznanju tužbenog zahtjeva prije donošenja presude na osnovu tog priznanja, jer to predstavlja povredu prava na pristup sudu iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima.                                                                                                                                                                                                                                         | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">127 O Mal 081147 26 Rev</a> |

## OGRANIČENO

|                   |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                     |
|-------------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Vrijednost spora  | Utvrđivanje vrijednosti spora | Nije potrebno vraćati tužbu na uređenje jer ista ne sadrži naznaku vrijednosti spora ukoliko tužba sadrži isključivo novčani zahtjev, čija visina u tom slučaju upravo i predstavlja vrijednost spora.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">30 O P 067266 26 Rev</a>  |
| Parnični postupak | Presuđena stvar               | Nema presuđene stvari u situaciji kada se diskriminatorne radnje utvrđene u ranijem parničnom postupku odnose na vremenski period koji je prethodio odluci o otkazu ugovora o radu, dok se radnje viktimizacije u kasnijem parničnom postupku odnose na period nakon donošenja privremene mjere o vraćanju radnika na rad, odnosno nakon donošenja pravomoćne presude u parničnom postupku, jer između tih radnji ne postoji potrebni ni vremenski ni sadržajni identitet. Određena sadržajna sličnost radnji je moguća, jer su po redovnom toku stvari kasnije negativne radnje diskriminatora nužno povezane sa prethodnim parničnim postupkom za utvrđenje diskriminacije i bez te veze radnje tuženog se ne bi ni mogle kvalifikovati kao viktimizacija. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">58 O Rs 269200 26 Rev</a> |

### ➤ Krivično materijalno pravo

| Oblast                            | Deskriptor(i)  | Stav sudske prakse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Naziv suda i broj predmeta                                             |
|-----------------------------------|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <b>Krivično pravo - opšti dio</b> |                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                        |
| Krivično djelo                    | Saizvršilaštvo | Саизвршилаштво по својој природи представља учешће више лица у радњи извршења кривичног дјела, па када је оштећени на свиреп начин лишен живота и када је с тим у вези доказана континуирана заједничка криминална активност оптуженог и супруге оштећеног као саизвршиоца, то је у недостатку непосредних очевидаца догађаја и доказа по основу којих би се могло тачно утврдити ко је од њих оштећеном задао сваку поједину тјелесну повреду, суд је имао основа за закључак да су и ове инкриминисане радње предузели заједно. | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">13 O K 008202 25 Kž 10</a> |

| Krivično pravo – posebni dio |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                            |
|------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Krivično pravo - posebni dio | Sprečavanje dokazivanja | <p>Sentenca 1 Za postojanje krivičnog djela sprečavanja dokazivanja nije odlučno da li je predmet sakriven prije ili nakon pokretanja formalnog sudskog postupka, već da li se radi o predmetu podobnom da posluži kao dokaz u postupku otkrivanja i dokazivanja krivičnog djela.</p> <p>Sentenca 2 Pojam postupka u smislu krivičnog djela sprečavanje dokazivanja se ne može tumačiti restriktivno, odnosno samo kao faza koja započinje potvrđivanjem optužnice ili preduzimanjem radnji od strane suda, već se isti mora posmatrati u širem smislu, obuhvatajući i radnje organa gonjenja koje prethode formalnom sudskom postupku, a koje su neposredno usmjerene na utvrđivanje činjenica i prikupljanje dokaza u vezi sa određenim krivičnim djelom</p> <p>Sentenca 3 Zakonska formulacija „predmeti koji služe dokazivanju“ kod krivičnog djela sprečavanje dokazivanja obuhvata sve predmete koji imaju objektivnu i realnu dokaznu funkciju ili potencijal u vezi sa konkretnim slučajem, bez potrebe da je njihova upotreba u postupku već izvjesna ili formalno realizovana.</p> <p>Sentenca 4 Advokatska tajna i pravo na povjerljiv odnos sa klijentom štite isključivo zakonito obavljanje odbrane, ali ne pružaju zaštitu radnjama kojima se svjesno i aktivno onemogućava ili otežava dokazivanje u krivičnom postupku.</p> | <p>Sud Bosne i Hercegovine</p> <p><a href="#">S1 3 K 047098 25 Kžk</a></p> |
| Krivično pravo - posebni dio | Krijumčarenje ljudi     | <p>Iskaz svjedoka na kojem je u većem i odlučujućem dijelu zasnovan i činjenični opis optužnice, u situaciji kada odbrana nije imala mogućnost da ga unakrsno ispita i pobija takav iskaz, ima ograničenu dokaznu snagu i ne može predstavljati jedini niti odlučujući dokaz za utvrđivanje krivice optuženog.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Sud Bosne i Hercegovine</p> <p><a href="#">S1 3 K 049482 25 Kž</a></p>  |

# OGRANIČENO

|                              |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                     |
|------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Krivično pravo - posebni dio | Neovlašteni promet opojnim drogama | Nemogućnost da vještak precizno utvrdi procenat THC-a u oduzetoj materiji ne isključuje postojanje zakonskog obilježja krivičnog djela Neovlašteni promet opojnim drogama koje se odnosi na supstancu propisom proglašenu opojnom drogom, kada iz nalaza vještaka proizlazi da materija sadrži THC, a iz ukupnosti ostalih izvedenih dokaza da je organizovana grupa, djelujući konspirativno i uz podjelu uloga, imala zajednički umišljaj da tu supstancu koristi za proizvodnju i promet opojne droge                                                                                         | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 2 K 046067 25 Kž3</a>     |
| Krivično pravo - posebni dio | Trgovanje uticajem                 | Кривично дјело трговина утицајем из члана 321. став 3. КЗ РС се може извршити само са директним умишљајем и свршено је већ када учинилац предузима инкриминисану радњу посредовања, без обзира да ли је дошло или није дошло до извршења недозвољене службене радње на коју се посредовање односило и без обзира да ли је службено лице које предузима службену радњу било свјесно недозвољености те радње.                                                                                                                                                                                      | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">11 0 K 038262 25 Kž</a> |
| Krivično pravo - posebni dio | Trgovanje uticajem                 | Радњу извршења кривичног дјела трговина утицајем из члана 321. став 3. КЗ РС, представља свако противправно посредовање које учинилац врши коришћењем свог службеног или друштвеног положаја или стварног или претпостављеног утицаја, са циљем да неко службено лице изврши неку недозвољену службену радњу. При том инкриминисано посредовање службених лица не подразумева злоупотребу њихових службених дужности (као радњи извршења кривичног дјела из члана 315. КЗ РС), већ представља такво противправно понашање службених лица које је изван њихових службених дужности и надлежности. | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">11 0 K 038262 25 Kž</a> |

➤ Krivično procesno pravo

| Oblast                   | Deskriptor(i)                                                               | Stav sudske prakse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Naziv suda i broj predmeta                                       |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| <b>Opće odredbe</b>      |                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                  |
| Nadležnost suda          | Stvarna nadležnost suda                                                     | Zdravstveno stanje optuženog može biti okolnost od značaja za organizaciju i dinamiku vođenja postupka, isto ne predstavlja važan razlog u smislu odredbe člana 27. ZKP BiH, koji bi opravdao prenošenje vođenja postupka na drugi sud, obzirom da institut prenošenja vođenja postupka ne služi tome da svaka lična ili zdravstvena okolnost optuženog automatski predstavlja razlog za prenošenje vođenja postupka na drugi sud.                                                                                                                                                                                                                                                                | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 1 K 047346 26 Krž</a>  |
| Nadležnost suda          | Stvarna nadležnost suda                                                     | Prenošenje vođenja krivičnog postupka iz člana 27. ZKP BiH predstavlja izuzetak koji je dopušten samo uz postojanje važnih razloga i najkasnije do zakazivanja glavnog pretresa, zbog čega se ovaj institut ne može primijeniti nakon što je glavni pretres započeo, a dokazni postupak se nalazi u završnoj fazi, jer bi takvo postupanje bilo suprotno svrsi navedene zakonske odredbe i načelima efikasnosti i ekonomičnosti krivičnog postupka.                                                                                                                                                                                                                                               | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 1 K 043944 26 Krž</a>  |
| Ispitivanje osumnjičenog | Pouke osumnjičenom o njegovim pravima<br><br>Način ispitivanja osumnjičenog | 1. Dodavanja u činjenični opis optužnice radnji kojim se u bitnom konkretizuje radnja izvršenja u optužnici, u odnosu na radnju izvršenja prezentovanu optuženom u istrazi, kao i dodavanje u optužnici subjektivnog elementa bića krivičnog djela kojim se po prvi put opisuje psihički odnos učinioca prema krivičnom djelu predstavlja nedostatak formalnih uslova za meritorno odlučivanje o krivici optuženog u pogledu inkriminacija koje mu se stavljaju na teret.<br>2. Činjenica da količina opojne droge marihuana, koja je bila predmet neovlaštenog prometa, u istrazi nije bila određena, ne predstavlja nedostatak takve prirode da dovodi do nedovoljnog „obavještenja o optužbi“. | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 2 K 045930 25 Kž 2</a> |

# ОГРАНИЧЕНО

|                                                            |                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                        |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Privremeno oduzimanje predmeta i imovine                   | Privremeno oduzimanje imovine radi obezbjeđenja                                   | Činjenica da je tužilaštvo završilo izvođenje dokaza ne utiče na privremenu mjeru osiguranja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom koja ostaje na snazi sve dok postoje razlozi zbog kojih je određena, pa se ne može ukinuti isključivo zbog trajanja postupka, budući da je njena svrha osiguranje izvršenja eventualne odluke o oduzimanju imovinske koristi, a ne osiguranje dokaza.                                                                                                                                                                                                                                                   | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 2 K 046336 26 Kž 36</a>      |
| Pritvor                                                    | Opće odredbe o pritvoru<br><br>Prijedlog za određivanje i produženje pritvora     | Činjenica da je osumnjičenom u ranijoj fazi postupka ukinut pritvor i zamijenjen mjerama zabrane, uključujući i mjeru jemstva, ne znači da su razlozi za pritvor prestali postojati, niti da su trajno iscrpljeni za dalji tok postupka.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 2 K 053764 26 Kž</a>         |
| Osnovna načela<br><br>Saslušanje svjedoka                  | Zakovitost dokaza<br><br>Saslušanje maloljetnog lica kao svjedoka                 | Посебан начин испитивања оштећене дјеце и дјеце очевидаца извршења кривичних дијела из члана 184. Закона о заштити и поступању са дјецом и малолетницима у кривичном поступку је установљен ради њихове заштите од поновног излагања трауматизацији, којој су били изложени као лица на чију штету је непосредно учињено кривично дјело, или су очитовали његовом извршењу. Стога се по тим правилима не морају испитивати и сви други малолетни свједоци, чије се испитивање на главном претресу може провести уз одговарајуће мјере заштите, али не нужно из одвојене просторије, па такво испитивање не чини њихове исказе незаконитим доказима. | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">12 0 K 008781 24 Kž 14</a> |
| Osnovna načela<br><br>Pretrisanje stana, prostorija i lica | Zakovitost dokaza<br><br>Pretrisanje stana, ostalih prostorija i pokretnih stvari | Законитост извршеног претреса мобилног телефона оштећене и том приликом сачињене фотодокументације, не доводе у сумњу очигледне омашке у наводима наредбе за претресање који нису битан садржај наредбе, нити такав значај има околност што у наредби није наведен периоду дана кад се претресање може извршити и што није сачињен записника о претресању према члану 126. ЗКП РС, јер се овај пропис односи на претресање стана, просторија или лица, а не и претресање мобилног телефона као покретне ствари.                                                                                                                                     | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">12 0 K 008781 24 Kž 14</a> |

# ОГРАНИЧЕНО

|                |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                       |
|----------------|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Osnovna načela | Pravo na odbranu            | Приједлог браниоца истакнут у жалби којим је тражио одржавање претреса пред другостепеним судом ради извођења доказа, не може се поистовјетити са захтјевом да буде обавијештен о сједници вијећа у смислу одредаба члана 318. ЗКП РС, јер су у питању двије различите фазе у поступку по жалби пред другостепеним судом, па није повријеђено право на одбрану када је другостепени суд у одсуству захтјева одбране да буде обавијештена о сједници вијећа другостепеног суда, одлуку по жалби браниоца на првостепену пресуду донио у нејавној сједници вијећа.                         | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">79 0 K 013841 24 Kvlz</a> |
| Osnovna načela | Slobodna ocjena dokaza      | У ситуацији када изостану објективни трагови и докази на лицу мјеста провалне крађе, а не постоје ни очевици, може се доказивати да је оптужени извршилац дјела и посредним, објективним и субјективним доказима, када ти докази потврђују тако затворен и чврст круг чињеница, које недвосмислено указују на оптуженог као извршиоца. Доказивања путем посредних доказа претпоставља висок степен логичког закључивања, какав се очекује од судова, у контексту њиховог овлашћења да слободно оцјењују доказе и утврђују чињенице без ограничења посебним формалним доказним правилима. | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">75 0 K 056778 24 Kžž</a>  |
| Osnovna načela | Slobodna ocjena dokaza      | Кад суд сматра да је оптужени могао доћи у посјед отуђених ствари на неки други начин, а не само провалом у кућу оштећеног, а при томе не укаже на који је то начин оптужени могао доћи у посјед отуђених ствари, нити с тим у вези прихвата исказ самог оптуженог, то се кључни аргумент суда о недоказаности навода оптужбе, показује арбитрарним, а не изведеним у складу са правилима по којима се врши оцјена доказа и утврђује чињенично стање у кривичном поступку.                                                                                                               | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">75 0 K 056778 24 Kžž</a>  |
| Presuda        | Vežanost presude za optužbu | Идентитет оптужбе и пресуде није повријеђен када суд у чињеничном опису дјела, умјесто навода којима је у оптужби био описан директни умишљај оптуженог, опише евентуални умишљај оптуженог.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">12 0 K 008606 26 Kž 3</a> |

# OGRANIČENO

|                                                                                                                                   |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Žalba na prvostepenu presudu                                                                                                      | Preinačenje prvostepene presude                                                       | Без одржавања главног претреса првостепена пресуда се може преиначити на основу члана 328. став 1. ЗКП РС само ако суд сматра да су одлучне чињенице у првостепеној пресуди правилно утврђене и да се с обзиром на утврђено чињенично стање, по правилној примјени закона, треба донијети другачија пресуда, а према стању ствари и у случају повреде из члана 311. став 1. тачке ђ), е), и) и ј) ЗКП РС, а не и уколико сматра да је чињенично стање првостепеном пресудом погрешно утврђено. | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">75 0 K 056778 24 Kžž</a> |
| <b>Posebni postupci</b>                                                                                                           |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                      |
| Postupak za primjenu mjera sigurnosti, za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i za opozivanje uvjetne osude | Privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom | Privremena mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom može se odrediti po službenoj dužnosti u bilo kojoj fazi krivičnog postupka kada postoje zakonski uslovi za oduzimanje imovinske koristi, pri čemu se shodno primjenjuju odredbe Zakona o izvršnom postupku koje uređuju osiguranje novčanih potraživanja.                                                                                                                                               | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 2 K 044723 24 Kžk</a>      |
| Izručenje osumnjičenih, optuženih i osuđenih stranaca iz BiH<br><br>Molba za izručenje                                            | Pretpostavke za izručenje<br><br>Postupak po molbi za izručenje                       | Izjava potraživanog kojom se ne odriče principa specijaliteta nije prepreka za podnošenje molbe za davanje naknadne saglasnosti državi koja je izručila potraživano lice.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 3 K 048427 26 Kž 2</a>     |

## OGRANIČENO

|                                                                              |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| Izručenje osumnjičenih, optuženih i osuđenih stranaca iz BiH                 | Izručenje državljana BiH                                                                                             | Kada je međunarodnim ugovorom o izručenju između dvije države, koji ima primat u primjeni u odnosu na odredbe Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, propisano da je izručenje vlastitih državljana dopušteno samo za posebno teška krivična djela za koja je propisana kazna zatvora od najmanje pet godina, neispunjenje tog uslova predstavlja smetnju za izručenje. | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 3 K 053656 26 Kž</a> |
| Međunarodna pravna pomoć<br><br>Priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka | Zahtjev - zamolnica za međunarodnu pravnu pomoć<br><br>Uslovi za izvršenje strane sudske prakse u krivičnim stvarima | Uslov države moliteljice iznesen u zvaničnoj zamolnici (da se kazna zatvora ne može zamijeniti novčanom kaznom ili probacijskom mjerom) predstavlja smetnju da se udovolji zamolnici.                                                                                                                                                                                                       | Sud Bosne i Hercegovine<br><a href="#">S1 3 K 053150 26 Kž</a> |

### ➤ Upravno pravo

| Oblast                                                         | Deskriptor(i)                                               | Stav sudske prakse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Naziv suda i broj predmeta                                           |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| <b>Upravno materijalno pravo</b>                               |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                      |
| Branilačko/boračka-invalidska zaštita                          | Kontrola zakonitosti korištenja ostvarenih prava (Revizija) | Ratni vojni invalid kojem je kasnije donesenim pravosnažnim rješenjem utvrđen prestanak prava na ličnu invalidninu, ne može zahtijevati izvršenje rješenja kojim mu je to pravo ranije bilo priznato, obzirom da je prestankom prava i to rješenje, koje samo formalno egzistira, izgubilo pravnu snagu, pa bi isplata po tom rješenju bila pravno neodrživa.                                                                                          | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">07 0 U 022366 26 Uvp 2</a> |
| Građevinska odobrenja/Prostorno planiranje/uređenje i građenje | Naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta         | Osnovan je prigovor tužioca da Zakon o uređenju prostora i građenju, kao pravni okvir za donošenje odluka jedinica lokalne samouprave, nije propisao da se kod promjene namjene postojećeg legalnog objekta, istih gabarita, za koji je kod izgradnje plaćena naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, ista ponovo plaća. Jedinica lokalne samouprave nije ovlaštena da svojim aktima građanima nameće veće obaveze od zakonom propisanih. | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">12 0 U 010148 25 Uvp</a> |

## OGRAIČENO

|                                                                  |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                        |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Građevinska odobrenja/ Prostorno planiranje/ uređenje i građenje | Studija uticaja na životnu sredinu | Zaključak da za navedeni projekat eksploatacije uglja nije potrebno pribavljati Studiju uticaja, ne zasniva se samo na razlogu što je površina eksploatacionog polja ovog projekta 9,50 ha, pa pribavljanje Studije uticaja nije obavezno, već i na tome što je tuženi nakon što je razmotrio sve priložene isprave i sve pribavljene dokaze i mišljenja, utvrdio da ne postoji posebna osjetljivost životne sredine područja u kome se objekat namjerava graditi i što se zaštita životne sredine može obezbijediti propisivanjem mjera i uslova u postupku izdavanja ekološke dozvole za ovaj projekat, koji postupak tek predstoji i koji je nosilac projekta dužan pokrenuti, što je navedeno i obrazloženo u osporenom aktu. | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">11 O U 034873 24 Uvp</a>   |
| Imovinsko-pravni odnosi                                          | Uzurpacije                         | U postupku raspravljanja uzurpacije odlučujuće su dvije okolnosti, da se radi o samovlasnom zauzimanju odnosno bespravnom držanju zemljišta u državnoj svojini na kome se može priznati pravo svojine i da je isto uzurpirano od strane fizičkog lica prije 31.12.1955. godine.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">14 O U 006457 24 Uvp</a>   |
| Imovinsko-pravni odnosi                                          | Uzurpacije                         | Šumsko gazdinstvo nema upisana prava na parcelama koje su predmet rješavanja u postupku uzurpacije, pa stoga ne može ni biti stranka u istom, pri čemu pravni interes Republike Srpske u postupku raspravljanja uzurpacije štiti Pravobranilaštvo Republike Srpske, a ne Šumsko gazdinstvo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">14 O U 006446 24 Uvp</a>   |
| Imovinsko-pravni odnosi                                          | Stvarna prava                      | Svojina na osnovu pravnog posla se prenosi na osnovu valjano izjavljene volje vlasnika nepokretnosti, usmjerene na to da njegova svojina pređe na sticaoca (clausula intabulandi). Po svojoj pravnoj prirodi ne predstavlja potvrdu o izmirenju obaveze, ali ako je stranka uknjižbu uslovila pribavljanjem potvrde o isplati prodajne cijene, to ne utiče na pravnu valjanost dozvole upisa. Kada se ima u vidu sadržaj ugovora i aneksa ugovora proizlazi pravilnim zaključak nižestepenog suda da ugovor sadrži valjanu clausulu intabulandi i da ista nije uslovljena isplatom prodajne cijene.                                                                                                                               | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">14 O U 006497 24 Uvp</a>   |
| Inspekcijski nadzor                                              | Kontrola prosvjetnog inspektora    | Tužilac se u postupku inspekcijskog nadzora pojavljuje samo kao lice ovlašćeno za zastupanje škole kao subjekta nadzora, pa je žalbu protiv rješenja inspektora mogao izjaviti samo kao lice ovlašćeno za zastupanje škole (direktor), a ne samostalno, jer prisustvo inspekcijskom pregledu ne daje tužiocu svojstvo stranke u tom postupku, jer je u postupku inspekcijskog nadzora stranka koja je bila subjekt nadzora, zbog čega tužilac nema ni svojstvo zainteresovane stranke.                                                                                                                                                                                                                                            | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">11 O U 033113 26 Uvp 2</a> |

## OGRANIČENO

|                         |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                      |
|-------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Inspekcijski nadzor     | Otklanjanje nezakonitosti prilikom izgradnje | Tužilac je, kao investitor, izveo radove koji prema svom obimu zahtijevaju pribavljanje građevinske dozvole, odnosno radi se o radovima rekonstrukcije, u smislu člana 2. stav 2. tačka t) podtačka 10) i radovima dogradnje, u smislu člana 2. stav 2. tačka t) podtačka 4) Zakona o uređenju prostora i građenju, bez prethodno pribavljene građevinske dozvole, pa su se ispunili uslovi za donošenje rješenja kojim je naloženo tužiocu da izvedene radove ukloni i izvrši povrat u prvobitno stanje, na osnovu ovlašćenja prvostepenog organa iz člana 171. stav 1. tačka đ) istog zakona.                                                                            | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">11 0 U 035539 24 Uvp</a> |
| Statusna pitanja        | Promjena ličnog imena                        | Okolnost da otac ne ostvaruje lične kontakte sa djetetom i da je čak osuđen zbog neplaćanja izdržavanja nije bez značaja, ali nije od takvog značaja da bi uticala na donošenje odluke, jer se u postupku pokrenutom po zahtjevu djeteta za promjenu prezimena ne utvrđuje koji su propusti oca u vršenju roditeljskog prava, već da li je promjena prezimena u najboljem interesu djeteta.                                                                                                                                                                                                                                                                                | Vrhovni sud Republike Srpske<br><a href="#">16 0 U 002332 25 Uvp</a> |
| <b>Upravni postupak</b> |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                      |
| Nadležnosti             | Sukob nadležnosti                            | Za rješavanje o tužbi podnesenoj protiv rješenja federalnog ministarstva poljoprivrede, kojim je rješavano o žalbi protiv prvostepenog rješenja nadležnog kantonalnog ministarstva donesenog na osnovu člana 27. Stav 6. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, mjesno je nadležan kantonalni sud i to prema sjedištu prvostepenog organa. Za rješavanje o tužbi podnesenoj protiv rješenja federalnog ministarstva poljoprivrede, donesenog na osnovu člana 28. Stav 6. Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju (federalno ministarstvo rješavalo kao prvostepeni i jedini organ), nadležan je kantonalni sud u sarajevu. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">09 0 U 051348 26 R</a>     |
| Dokazivanje             | Uvjerenja                                    | Organ ne može da uskrati ostvarenje prava strankama zbog činjenice da nije regulisao način i nadležnost za izdavanje uvjerenja koje je strankama potrebno radi ostvarivanja prava koje im po zakonu pripada                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">09 0 U 030191 26 Uvp</a>   |

**OGRANIČENO**

|                                         |                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                    |
|-----------------------------------------|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Pokretanje postupka i zahtjevi stranaka | Predmet upravnog postupka | Kada se organ koji donosi rješenje u uvodu pozove na određeni materijalni propis i navede predmet upravnog postupka, to ne mora značiti da je organ odlučivao o toj upravnoj stvari, ukoliko postupak nije proveden u skladu sa odredbama tog materijalnog propisa a iz konkretnih činjenica i odluke koju organ donosi se može zaključiti da je provedena drugačija vrsta postupka, odnosno da se odlučivalo o drugačijoj upravnoj stvari. | Vrhovni sud Federacije BiH<br><a href="#">01 0 U 020903 26 Uvp</a> |
|-----------------------------------------|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|